

**5.4 Luonnon
monimuotoisuus ja**

**vastuullinen
kuluttaminen**

- Ihmiset tarvitsevat luonnon tarjoamia **ekosysteemipalveluja** joka päivä.
  - aineettomia ja aineellisia palveluita, kuten ravinto, puhdas ilma ja vesi, ravinteiden kierto tai kaunis maisema
- Luonnon **ekosysteemit** ylläpitävät maapallolla elämän edellytyksiä.
- Luonnon monimuotoisuus eli **biodiversiteetti** on tärkeä tekijä luonnon säilymisen kannalta.
  - geneettinen monimuotoisuus, lajien monimuotoisuus ja ekosysteemien monimuotoisuus
  - kytköksissä Agenda 2030 -ohjelman tavoitteisiin, kuten **köyhyyteen, eriarvoisuuteen ja ilmastonmuutokseen.** (miksi?)

- suuri uhka alueilla, joilla on jo muita ongelmia.
  - Esim. tupakanviljely
- noin 40 % nykyään käytössä olevista lääkeaineista on peräisin luonnosta → lajien häviämisen vaikutukset lääketuotantoon ja uusien lääkeaineiden löytymiseen
- Kosketus luontoon on tärkeä ihmisen **mikrobiomin** kannalta.
(erilaiset hyvälaatuiset mikrobit elimistössä ja vaikutus sairauksiin)
- vaikutukset vastustuskykyyn ja tartuntatautien syntyyn

- Agenda 2030:n *Vastuullista kuluttamista* - tavoitteen tarkoituksena on kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys maapallolla.
  - kuitenkin kuluttaminen kasvaa edelleen

- **Kiertotalouden** avulla voidaan taata luonnonvarojen riittävyys.

Testi omasta kuluttamisesta ja valintojen seurauksista:

<http://www.kulutus.fi/profiili/>

5.5 Ilmastotekoja

Ilmaston lämpenemisen suoria terveystaikutuksia

- lämpötilan muutokset maapallolla
- **lämpöaallot**
  - sairastavuus ja kuolleisuus
  - kuivuminen ja lämpöhalvaukset
- äärimmäiset sääilmiöt
- lämpötilan muutoksesta johtuvat luonnon muutokset

Ilmastonmuutoksen epäsuoria terveystaikutuksia

- köyhyys, aliravitsemus, hygienia
- sodat ja konfliktit
- ilmastopakolaisuus
- tautien leviäminen
- ilmastoahdistus

Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin terveysriskeihin voidaan vaikuttaa

- hidastamalla ilmastonmuutosta
- sopeutumalla muutokseen